

Αργοστόλι 20 – 21 – 22/8/2010

**Πεπραγμένα Διετίας ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2008 – ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2010 του Ναυτικού Μουσείου
Λιτοχώ ρου**

Συμπληρώνονται οκτώ (8) χρόνια από το ξεκίνημα της προσπάθειας για ανεύρεση –
περισυλλογή – καταγραφή – διάσωση και διάδοση της Ναυτικής παράδοσης και
κληρονομιάς του Λιτοχώρου.

Είναι από τους ελάχιστους Ναυτότοπους στον Βορειοελλαδίτικο χώρο, όπου υπάρχει
Ναυτιλιακή δραστηριότητα ΕΜΠΟΡΙΚΗ – ΠΕΙΡΑΤΙΚΗ – ΠΟΛΕΜΙΚΗ. Διαχρονικά από την
εποχή του κράτους των Μακεδόνων τη Βυζαντινή εποχή, την Οθωμανική κυριαρχία (Μαύρα
καράβια) την επανάσταση του 1821, τα απελευθερωτικά κινήματα (επαναστάσεις 1854 και
Ολύμπου 1878), τους Βαλκανικούς πολέμους 1912 – 1913, τους Α' και Β' παγκοσμίους
πολέμους και συνεχίζει μέχρι τις μέρες μας με τρεις Ναυτιλιακές εταιρίες.

Αυτό αποδεικνύεται από τα στοιχεία (ευρήματα) που έρχονται καθημερινά στο φώς μετά
από επίπονες και χρονοβόρες έρευνες. Πολύ σωστά ο καθηγητής Απ. Βακαλόπουλος γράφει
για το Λιτόχωρο και τη Λιτοχωριανή Ναυτιλία κατά τον 18^ο και 19^ο αιώνα:

«Οι Λιτοχωριανοί караβοкурайοι ήσαν πλούσιοι. Είχαν αρκετά καράβια και εμπορεύοντο θαλασσοπορούντες».

Κορυφαίο γεγονός της περασμένης διετίας απετέλεσε η διοργάνωση του Ζ' Πανελλήνιου Συνεδρίου Ναυτικῶν Μουσείων που πραγματοποιήθηκε στο Ναυτικό Μουσείο Λιτοχώρου 19 – 20 – 21 Σεπτεμβρίου 2008, με αξιόλογες ανακοινώσεις από τους διακεκριμένους καθηγητές: «Δημήτριο Παντερμανλή – Ελένη Γλύκατζη Αhrweiler – Κων/νο Βακαλόπουλο – Γεώργιο Παπαστάμκο – το Ναύαρχο Π.Ν. ε.α. Ιωάννη Παλούμπη και το Λαογράφο ερευνητή της Ακαδημίας Αθηνῶν Παναγιώτη Καμηλάκη.

Κύρια θεματική ενότητα του Συνεδρίου: Η Ναυτιλία στο Μακεδονικό χώρο από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα και ο ρόλος αυτής στη διατήρηση της Ελληνικής ταυτότητας της Θεσσαλονίκης – Μακεδονίας στην μετά Οθωμανική εποχή.

Σύντομα θα έχουμε την αντίστοιχη έκδοση των πρακτικῶν.

Το 2009 οργανώσαμε έκθεση ξύλινων ομοιωμάτων (Μακετών) αυθεντικῶν ιστιοφόρων σκαριῶν (υπό κλίμακα) που κυκλοφόρησαν στο Αιγαίο την Ανατολική λεκάνη της Μεσογείου και τη Μαύρη Θάλασσα από τη Μινωική εποχή μέχρι τα μέσα του 20^{ου} αιώνα.

Είναι έργα του μοντελίστα ξυλωναυπηγικής μηχανολόγου – μηχανικού κου Δημήτρη Μάρα.

Ο αντίστοιχος κατάλογος (οδηγός) που κυκλοφόρησε και εδίδετο δωρεάν στους επισκέπτες, συγκέντρωσε τα εύσημα από ειδικούς και μη.

Η έκθεση έλαβε ευρεία δημοσιότητα από τον έντυπο ημερήσιο και περιοδικό τύπο και κυρίως από τα ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης όπως τα κανάλια ΔΙΟΝ TV – TV 100 – ERT 3 και 4

Ε

και μάλιστα σε ειδικές δορυφορικές εκπομπές προς τον απόδημο Ελληνισμό, μια και το

Λιτόχωρο από τους 12000 εγγεγραμμένους δημότες, οι 5000 βρίσκονται διάσπαρτοι σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της υδρογείου.

Ολοκληρώσαμε ήδη τη δική μας ιστοσελίδα έτσι ώστε ο κάθε επισκέπτης να γνωρίζει τι είναι το Λιτόχωρο και το Ναυτικό Μουσείο καθώς και κάθε άλλη πληροφορία γύρω από επίσκεψή του, την ξενάγηση και άλλες λεπτομέρειες. Η διεύθυνση του site του Ναυτικού Μουσείου Λιτοχώρου είναι:

www

nmlitohorou

gr

Η ένωση συνταξιούχων Ν.Α.Τ. Λιτοχώρου (που ιδρύθηκε το 1923) έναντι μνημόσυνου στους Λιτοχωρίτες Ναυτικούς που χάθηκαν σε πόλεμο και ειρήνη, διχως να προλάβουν να χαρούν το τελευταίο τους ρεμέντζο στην Ιθάκη της καρδιάς τους το Λιτόχωρο (οικαδε τελθεμενεν και νοστιμου ημαρ ιδεσθαι: Ομήρου Οδύσσεια), που πολλοί από αυτούς έφυγαν ασυνόδευτοι, ακήδευτοι, χωρίς τον τελευταίο ασπασμό και το στερνό αντίο συγγενών και φίλων, αποφάσισε να κατασκευάσει ένα μνημείο με τα ονόματά τους που θα παραδοθεί στο Ναυτικό Μουσείο Λιτοχώρου τον προσεχή Οκτώβριο.

Δυστυχώς ο φόρος αίματος των Λιτοχωριανών Ναυτικών στη θάλασσα είναι πολύ βαρύς.

Το 2010 εκδώσαμε σε 3000 αντίτυπα ένα πληροφοριακό οδηγό του Ναυτικού Μουσείου Λιτοχώρου που δίνεται δωρεά σε κάθε επισκέπτη μας.

Περιέχει ιστορικά ντοκουμέντα της υλικής και άυλης Ναυτικής πολιτιστικής κληρονομιάς του Λιτοχώρου και αποδεικνύει τη διαχρονικότητά της.

Στους αλλοδαπούς επισκέπτες το φυλλάδιο συνοδεύεται και από μετάφραση των κειμένων στην Αγγλική και Γερμανική γλώσσα.

Σε συνεργασία με τη Helmera junior και για δεύτερη χρονιά αναλάβαμε πρωτοβουλία για την προώθηση στους μαθητές βασικής σχολικής εκπαίδευσης (6 – 13 χρονών) που επισκέφτηκαν το Ναυτικό Μουσείο Λιτοχώρου, ανάλογου υλικού με θέμα «προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των λοιπών υδάτινων πόρων όπως λιμνών και ποταμών.

Στα πλαίσια περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, συνεργαστήκαμε άριστα με τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια «ΠΛΑΤΩΝ» της Κατερίνης και συγκεκριμένα με την Ε' τάξη του δημοτικού σχολείου με 19 μαθητές.

Θεματολογική ενότητα: Ναυτικό Μουσείο Λιτοχώρου, Λιτοχωρίτικη Ναυτιλία, Λιτοχωρίτες Ναυτικοί.

Με επανειλημμένες επισκέψεις στο Ν. Μουσείο και ξεναγήσεις από συνταξιούχους Ναυτικούς προσπαθήσαμε να μεταδώσουμε στα παιδιά:

Τη σχέση των Ναυτικών με τη θάλασσα, τη συμβολή τους στους απελευθερωτικούς αγώνες του έθνους μας, την επίδραση της θάλασσας στη διαμόρφωση του χαρακτήρα τους, την πολιτιστική και οικονομική ανέλιξή του, και γενικά τα οφέλη της χώρας μας από τη Ναυτιλία γενικότερα. Το λεύκωμα των 45 σελίδων Α4 που μας παρέδωσαν σαν εργασία τους, δείχνει ότι αφομοίωσαν σε ποσοστό 80 – 90 % τα όσα έμαθαν.

Νοιώθουμε ικανοποιημένοι και σκοπεύουμε να συνεχίσουμε.

Το 2009, σύμφωνα με τα στοιχεία του Μουσείου, είχαμε πάνω από 2000 επισκέπτες, χωρίς να συμπεριλαμβάνονται άλλοι 3000 ίσως και περισσότεροι από σχολεία – στρατό – ΑΜΕΑ και παιδιά κάτω των 12 ετών που είχαν ελεύθερη είσοδο.

Οι δυνατότητες για μεγαλύτερη επισκεψιμότητα είναι τεράστιες.

Αρκεί να αναφέρω ότι μόνο στις μεγάλες τουριστικές μονάδες της παραλίας Λιτοχώρου –

Λεπτοκαριάς – Πλαταμώννα, έχουμε ετησίως πάνω από 1000 πούλμαν αλλοδαπούς σε οργανωμένα group .

Το 2010 με τη λειτουργία του ιδρύματος «Μέγας Αλέξανδρος» και τη σύντομη περαίωση του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας, χλωρίδας και πανίδας του Ολύμπου, στο Λιτόχωρο, δεν θα ήταν υπερβολή εάν το το χαρακτηρίζαμε «ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΟ ΤΟΠΟ ΜΟΥΣΕΙΩΝ» αφού σε ένα χώρο με περίμετρο μόλις 16 χιλιομέτρων θα μπορεί κανείς να επισκεφτεί: το Αρχαίο Δίον, το Αρχαιολογικό Μουσείο, το Ίδρυμα Μέγας Αλέξανδρος των απόδημων Μακεδόνων Αμερικής – Καναδά, το Βυζαντινό Μουσείο της Μονής Αγίου Διονυσίου, το Ναυτικό Μουσείο Λιτοχώρου και το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας – χλωρίδας – πανίδας Ολύμπου.

Στο νέο Διοικητικό χάρτη (Καλλικράτης) ο Δήμος διευρύνεται σε έκταση, πληθυσμό και κουλτούρα. Ονομάζεται πλέον Δήμος «ΔΙΟΥ – ΟΛΥΜΠΟΥ» με πληθυσμό 35000 κατοίκους, το Μυθικό βουνό του Ολύμπου και φυσικά 30 χιλιόμετρα πανέμορφης παραλίας.

Τα δεδομένα βέβαια αλλάζουν με περισσότερες υποχρεώσεις, αλλά και ανεξάντλητες δυνατότητες.

Πιστοί στη ρήση του J . F . K .: «Μην κοιτάς τι κάνει η πατρίδα σου για σένα. Κοίταζε τι μπορείς να κάνεις εσύ γι' αυτήν»
θα συνεχίσουμε και θ' ανταποκριθούμε και στις νέες συνθήκες γιατί
«ΜΑΘΑΜΕ ΝΑ ΚΟΛΥΜΠΟΥΜΕ ΣΤΑ ΒΑΘΙΑ».

Ευχαριστώ

Νίκος Βλαχόπουλος

Πρόεδρος Ν.Μ.Λιτοχώρου